

tera dominicalis fuit G; sed de multis diebus decem post quartam diem octobris, littera dominicalis pro reliquo anno fuit C. Etenim anno 1582 pro die 5 octobris diem 15 numerari decrevit summus Pontifex, ut tempore aequinoctium ad eam reiiceretur dies, in quam incidebat tempore concilii nicaeni. Iam vero eiusdem anni cyclus solaris fuit 23, ac proinde G fuit littera dominicalis (*cædem*). Quare septima dies octobris, in qua occurrit littera G, debuit esse dominica, ideoque dies 4 octobris, cui respondet littera D, fuit dies iovis, dies 15, cui respondet littera A, fuit dies venoris, ac proinde littera C, quae diei 15 respondet, dominicam diem indicabat. Quare littera dominicalis, in calendario iuliano litterae dominicales sedem in calendario gregoriano, locorum quattuor intervallo praecedit; quum in primi calendarii forma littera A respondeat litterae D in calendario gregoriano. Praeterea in eodem calendario perpetuus non est litterarum dominicalium ordo. Nam quum annus 1600 fuerit bissextilis, communis autem fuerit annus 1700; litterarum dominicalium seriem anno 1700 turbari oportuit; idem ordo mutabitur quoque annis 1800, 1900, cert. in omnium denique saeculorum initio, si primas saeculi annus non sit bissextilis.

Inde autem facile colligitur, qua ratio ne in calendario gregoriano cycli solaris ta-

bula construi possit. In cyclo solari pro calendario iuliano loco litterae G substituatur littera C, quae nempe respondeat cyclo solari 23, atque ita facile comparabitur cycli solaris tabula in calendario gregoriano. At manifestum est, tabulam illam valere dumtaxat ab anno 1582 usque ad 1700. Etenim quoniam singulis quarter centesimis annis unicus dumtaxat annus centesimus sit bissextilis in calendario gregoriano, bissextilis autem sint anni singuli centesimi in anno iuliano, patet, annos 1700, 1800, 1900 non esse bissextilis, quales esse debent in calendario iuliano, ac proinde pervertitur litterarum dominicalium ordo. Superfluum indicamus heic describere cycli solaris tabulas, quae passim reperiuntur, satis fuit explicasse principia, ex quibus intelligi et construi possunt. Ceterum litterae dominicales sine cyclorum ope facile inveniuntur hoc modo. Invenienda proponatur littera dominicalis ann. 1755. Disponantur litterae dominicales hoc ordine B, A, G, F, E, D, C, addantur 55 numero 13, ob 13 annos bissextilis; qui ab anno 1701 usque ad 1755 interfluxere exclusive, hoc est, non numerato anno 1755, fiatque divisio per 7, residuum 5 exhibet litteram dominicalem E. Si autem annus sit bissextilis, iam litterae per residuum numerum datae iungenda est littera proxime sequens. Huius operationis ratio statim patet. Etenim

ann. 1701 littera dominicalis fuit E. Si sin-
ni singuli unigam haberent litteram, diviso
per 7 annorum numero, qui ab anno 1700
elapsi sunt, quous hanc litteram indicaret.
Verum annus quilibet bissextilis facit, ut an-
nus sequens litterae unius intervallo regredia-
tur. E. g. annus 1705 loco litterae domini-
calis E habuit D. Igitur duo anni bissextili-
les efficiunt, ut annus duarum litterarum in-
tervallo retrahatur, ideoque septem anni bis-
sexiles efficiunt, ut toto septem litterarum
intervallo regressus fiat; hoc est, litterarum
ordo rursus incipit. En totam huius opera-
tionis rationem, ex qua etiam facile intelli-
giur, ultinam litteram C fore dominica-
lem, si divisione facta, nullam supersit re-
siduum.

IV In calendario gregoriano epactarum
ope definitur novilunia et plenilunia, pa-
schatis festum, et quae ex eo pendent festa
mobilia. Epactam appellant chronologi men-
sis solaris et mensis lunaris synodici differen-
tiā, vel etiam differentiam apni solaris et
anni lunaris synodici, aut etiam plurium ut-
cumque mensum aut annorum solarium iti-
densim lunarium numero aequalium differen-
tiā. Igitur epactae vel sunt annuae vel men-
suarē, prout tempore sunt annorum vel men-
sium solarium et lunarium differentiae. Ita-
que quum annus iulianus sit 365 dier. 6 hor.
annus autem Iozatis sit 354 dier. 8 hor. 48'

28"; epacta annua est 10 dier. 21 hor. 11
22" hoc est, dierum circiter 11, videque
duorum annorum epacta est dier. 22, anno-
rum trium epacta est dier. 33 vel potius die-
rum 3, quum 30 dies constituant mensem
embolisticum sive *intercalarem*. Simili ratio-
ne epacta annorum 4 erit dierum 14, et ita
deinceps, ac proinde epacta anno quolibet
de imonono erit 30 vel 0. Quare vicesima
epacta erit 11, ac proinde epactarum cyclo
cum numero aureo, seu epactarum cyclo an-
norum 19 desinit, et cum eodem rursus
incipit.

Præterea quin menses lunares post sin-
gulos 19 annos iidem redeant, hoc est, de-
sinente hac periodo iisdem diebus recurrant,
ita differentia inter annum solarem et luna-
rem post annos 19 eadem reddit. Quia vero
anno lunari haec addenda est differentia, ut
cum anno solari concilietur, sive ut anno
solari aequalis sit; differentiae illae, quae ad
singulos cycli lunaris annos respective per-
tinent, epactae annuae vel simpliciter epactae
appellantur. Quare epactae nomen in
usu vulgari significat numerum anno lunari
addendum, ut cum solari congruat. Ex hac
mutua cycli lunaris et cycli epactarum con-
nexione pendet regula, quae ad inveniendam
epactam dato cuiuslibet cycli lunaris anno con-
venientem adhiberi solet. Multiplicetur nem-
pe datum cycli lunaris annus per numerum

11; si productum sit minus quam 30, pre-
epacta quæsita haberi debet; si autem ma-
ius sit, hoc dividatur per 30; facta divi-
sione, quod residuum est, erit epacta quæ-
sita. Porro ex his præceptis evidens est, e-
pactam inventam esse iulianam. Qua ratione
inveniri possit epacta gregoriana, mox praes-
cribemus. Interim patet, epactae ope pro
quolibet anno dato inveniri posse novilunii
dies. Anni dati epacta mensis numero adda-
tur, sūnto initio a mense martio *inclusive*.
Si summa minor fuerit quam 30, haec ex 30
subtrahatur; si maior, haec auferatur ex 60,
quod remanet, novilunii diem indicabit. Si
pro mensibus ianuario et martio quaeratur
novilunium, tunc epactae nihil addi debet in
utroque casu. At si pro mensibus februario
et aprilii inveniendum sit novilunium, uni-
tas addenda est. E. g. si invenienda propo-
natur mensis decembris dies, in quam inci-
dit novilunium ann. 1711, cuius epacta e-
rat 22; dies quæsita erit 28 decembris. Nam
 $22 + 10 = 32$, et $60 - 32 = 28$. Tota o-
perationis ratio manifesta est. Nam, quum
epacta sit 22, aetas lunæ prima die martii
erit dierum 22, prima autem die aprilis erit
dierum circiter 23, prima die maii dierum 24
erit. Quum enim epacta dierum 11 intervallo
annuatim crescat, singi potest, eam unius diei
intervallo circiter per menses crescere a men-
se martio usque ad decembrem. Itaque pri-

ma die decembris lunæ aetas erit dierum 32;
hoc est, novilunium iam duobus ante die-
bus contigit. Quare ut pro mense decembris
habeatur novilunii dies, ex numero 32 au-
feratur 2, vel ex 60 subtrahatur 32. Inven-
ta autem novilunii die, aetas lunæ pro quo-
libet die dato statim colligitur.

V. Epacta iulianæ a gregoriana distingui
debet. In eo tempore sita est epactæ unius
que differentia, quod annus iulianus dierum
undecim intervallo tardius incipiat quam greg-
orianus. Quare inventa epacta iuliana, ab
ea, si necesse sit, 30 diebus antea sub-
trahatur numerus 11, habebitur epacta greg-
orianæ. Ita anno 1712 epacta gregoriana est
22, et novilunia huius anni mense quolibet
undecim diebus tardius quam in anno iulian-
o contingent, ut oportet. Felici atque casu
accidit, ut numerus dierum in anno greg-
oriano differat ab anno iuliano eadem ipsa
differentia, qua annus solaris superat annum
lunarem. Ita autem sit, ut epacta gregoriana
pro dato quolibet anno conveniat cum
epacta iuliana anni præcedentis. Porro quia
cyclus 19 annorum die una integra spatio
annorum 312 novilunia antevertit, ita et-
iam epactarum cyclus idem non semper ob-
tinetur, tempore in hoc casu unitate multari
debet epactas methodo præcedenti inventae.
Igitur accurata non est epacta; quam cale-
ndarium exhibet; tempore si epacta calendarii

fuerit 22, adhiberi debet epacta 21, quum novilunium non in diem 22, sed 21 incidat. Quare elapsu hoc temporis intervallo mutantur epactae, atque ita deinceps post singulos 312 annos. Praeter hanc variationis causam aliam quoque ob rationem in calendario gregoriano epactarum cyclum mutari necessum est. Nam ex quatuor annis saecularibus tres non sunt bissextiles ita, ut his annis novilunia non incident in diem, quam calendarium indicat, sed in diem sequentem. Ita si 10 die martii e. g. contingere debeat novilunium, ponendo annum una die auctum, novilunium illud incidet dumtaxat in diem 11, si annus non augeatur. Hinc pro his casibus alias duae fuerunt compositae epactarum tabulae, quae apud omnes calendarii scriptores reperiuntur. Tabularum rationem atque artificium exposuisse satis sit.

VI. Ex his, quae hactenus de calendario iuliano et gregoriano explicavimus, intelligitur calendarii nriusque differentia. Calendarium gregorianum differt a iuliano tum quod ad ipsum anni formam, tum quod ad epactas numero aureo substitutas, quarum usus et dispositio in calendario gregoriano longe aliter se habent. Calendarium iulianum erroribus plurimis obnoxium esse patet. Et enim in hoc calendario aequinoctium vernalle fixum ponitur diei 21 martii, atque cyclo 19 annorum, vel numeris aureis novili-

nia et plenilunia constanter indicari singit. Vtrumque autem à vero longe aberrat, ut in paschatis celebratione crassiores errores induit. Quod ut demonstremus, hanc calendarii formam ad annum 1715 transferamus. Aequinoctium vernalis in calendario iuliano hoc est, stilo veteri, ut dicunt, in diem 10 martii incidebat, stilo autem novo, nempe in calendario gregoriano, in diem 21 eiusdem mensis caderat. Plenilunium verum post aequinoctium caderat in diem 7 aprilis, ac proinde trium dierum differentia tardius, pro ratione cycli lunaris vel numeri aurei, qui plenilunium paschale diei 10 aprilis designabat. At quem dies 10 aprilis in diem dominicam incidat, paschatis festum secundum calendarii ecclesiastici leges ad diem 17 transferri debet. Quare pascha die 10 aprilis celebrandum, in diem 17 caderet. Hic error, qui in postpositione plenilunii positus est, ex cycli lunaris vitio originem habet. Successu temporis ita creverant calendarii eratores, ut paschatis celebratio nullis iam certis legibus subiici posset. Qua de causa factum est, ut anno 1582 (quod antea dictum est), Gregorius XIII, ex mense octobri decem dies expunxerit, et aequinoctium proprio loco, disi scilicet 21 martii restituerit. Tussit summus Pontifex, novilunia et plenilia non aureis numeris, sed epactarum operi designanda esse. Totam huius reformationis

partem explicavimus. Verum quamvis calendarium gregorianum iuliano longe sit anteponendum, non tamen ab omni errore immune est. Etenim non obstante gregoriana intercalatione, aequinoctium post vel ante 21 martii contingere potest: die 23 martii aliquando contingit: cadit aliquando in 19, atque in hoc casu plenilunium, quod die 20 martii accideret, est verum plenilunium paschale, nec tamen ut tale habetur in calendario gregoriano. Praeterea in eodem calendario tamquam luna paschalis habetur plenilunium, quod die 22 martii contingit. Illud tamen paschale non est, si ante aequinoctium contingit, ac proinde in utroque casu error committitur. Tandem ex epactarum constructione pater, fieri posse, ut novilunia, quae epactarum ope inveniuntur, novilunia vera horis quibusdam praecedant vel subsequantur. Ac proinde in hoc casu plenilunium paschale in diem sabbati potest incidere, quamvis diei dominicae in epactarum tabulis consignetur. Et vice versa plenilunium, quod in diem dominicam cadit, diei sabbati epacta consignaret. Quare in primo casu octo dierum intervallo tardius pascha celebratur; in casu autem altero celebratur in ipso plenilunii die cum ipsis iudeis. Erroris exempla adferre non abs te erit. Anno 1724 plenilunium verum paschale contingit die sabbati 8 die aprilis, horis 4, mi-

nutis primis 21 post meridiem, atque aequinoctium die 20 martii contigerat. At initio per epactas calculo, plenilunium paschale inventur die 9 aprilis, quae erat dies dominica. Quare ex calendarii lege festum paschatis in diem 16 aprilis incidit, die tamen 9 re vera celebrandum. Idem contigit an. 1744, quo paschatis festum 8 diebus, quam pro veritate astronomica, tardius celebratum est. Nam plenilunium paschale contigit die sabbati 28 martii, ac proinde die dominica sequenti celebrandum erat paschatis festum; quem tamen ex calculo epactarum die 29, quae erat dominica, plenilunium contigerit, ideoque paschatis celebratio ad diem 5 aprilis erat removenda. Idem continget annis 1778, 1798, aliisque deinde annis plurimis. Itaque licet novilunia et plenilunia epactarum ope in calendario gregoriano multo accuratis quam in iuliano definiantur; fieri tamen nequam potest, ut in eundem diem cum astronomicis pleniluniis et noviluniis accurate semper coincidant.

VII. Heic data occasione paucis verbis observare non abs te erit, quid coniunctionis habeat legitima paschatis celebratio cum sacra theologia. In paschatis celebratione primis duobus ecclesiae saeculis diversa fuit disciplina. Asianaee ecclesias servantes traditionem, quam a S. Iohanne evangelista se hauisse praedicabant, pascha cum iudacis cele-

brarunt luna 14. Aliae autem ecclesiae traditioni a S. Marco acceptae inhaerentes , paschatis celebrationem protraxerunt usque ad dominicam post lunam 14. Haec disciplinae varietas perduravit ad medium usque secundum saeculum , quo S. Pii Papae auctoritate in eamdem cum latinis disciplinam convenierunt asiatici. Haec celebrandi paschatis consuetudo a summo Pontifice praescripta conciliorum decretis , et praesertim concilii nicaeni definitione fuit confirmata , statutamque est ; pascha celebrandum esse prima dominica post lunam 14 primi mensis ita , ut tamen , luna 14 in diem dominicam incidente , paschatis celebratio ad dominicam proxime sequentem transferri debeat. Ex concilii nicaeni decreto intelligitur , ad legitimam paschatis diem definiendam quattuor esse necessaria. I.^o Nota sit oportet anni solaris dies , quo sol primum arietis gradum ingreditur. II.º Nota quoque esse debet dies novilunii , cuius luna 14 vel in diem aequinoctii vernalis incidat , vel proxime post ipsum aequinoctium verum. III.º Cognita sit oportet luna illa 14. IV.º Tandem notum esse debet , in quam mensis diem incidat dominica , quae lunam 14 primi mensis proxime sequitur. Haec quidem omnia , quod ad usum ecclesiasticum , satis accurate praestat explicata calendarii doctrina ; non tamen ea diligentia , quae concilii nicaeni decretis ad-

emissim respondere possit ita , ut nostri paschatis dies cum iudeorum paschae numquam concurrat.

Immerito tamen ecclesiam quis reprehenderet , quasi in paschatis celebratione cum quarto decimbris errare possit. Quod quidem ubi sunt aliqui , nec quaestionis theologicae nec calendarii doctrinae satis periti. Qui summorum Pontificum et concilii nicaeni decretis pertinaciter obstiterunt , tamquam haereticici damnati facte , quibus ab haeresi sua hacten quarto decimbris nomen. In hac celeberrima de paschatis celebratione controversia distingui debent partes duas , quarum una spectat ad disciplinam , altera vero ad dogma pertinet. Disciplina posita est in modo paschatis celebrandi ritu , qui quidem ritus libere usurpari potuit , antequam ecclesiastice praeceptum accederet. Theologis notissimae sunt litterae , quibus S. Irenaeus Victorini summum Pontificem hortatur , ut maiorem suorum exemplo asianotum consuetudinem disciplinae indulgeat. Quaestio pars alia cum dogmate coniuncta in eo consistit , quod quartodecimani non solum pascha celebravent luna 14 , sed etiam paschatis tali die celebrandi praeceptum atque necessitatem imposuerint , et ita ritus mosaicos revocare tenterent , quod haereticum omnino est. Ex his autem manifestum est , primam quaestio- nis partem ; quae mera est constitudo atque

disciplina, ex ecclesiae institutione pendere, ideoque nullius erroris reprehendi posse ecclasiam, etiam si pascha cum iudeis celebrari aliquando contigerit. Et re quidem ipsa talis astronomicus error nullo declinari potest calendario perpetuo, nisi ad astronomiae severitatem sit compositum, quod in usu vulgari non satis commodum foret atque expeditum. Quae quum ita sint, in paschatis festorumque omnium celebratione ecclesiae disciplina religiose tenenda est, resurrectio-*nis Christi Domini memoria saepte recolenda*, atque ita vivendum nobis est et moriendum, ut tandem in vitam aeternam resurgamus.

APPENDIX.

De quibusdam capitilis praecedentis utilitatibus.

Praecedentis doctrinae utilitatem in defenienda aera christiana epocharum omnium longe nobilissima, primum demonstravimus. Quamvis aerae christiana initium certo figurae non audeant accuratores chronologi; aerae tamen dionysianae seu vulgaris errorem facile ostendunt. Tota quaestione huius difficultas ex triplici capite oritur. 1.º Ex morte Herodis, quo adhuc vivente Christus Dominus natus est: in diebus Herodis regis, Matth.

cap. II. 11º. Ex imperii Augusti initio, cuius imperii anno 42 Christus natus creditur: anno autem 15 imperii Tiberii Caesaris, Luc. cap. III. 11º. Tandem ex censi populi ro- mani facto sub Cyrino praeside Syriae, cap. II. Lucae. De his tribus varia est chronolo- gorum opinio. Nonnulli mortem Herodis con- signant anno ab Urbe condita 754, alii au- tem nounulis arte annis. Aliqui regnum Au- gusti auspiciantur a morte Caesaris; alii a pri- mo illius consulatu. Aliqui initium imperii Tiberii sumunt a morte Augusti, alii bie- nino ante, quum tunc temporis collega Au- gusti iam fuerit. Denique quum plures sub hoc Principe facti fuerint populi romani cen- sus, annum, quo contigit descriptio memo- rata a S. Luca, hanc facile est definire. Quaestionis difficultatem augent adhibitae a SS. PP. epochae. Si enim a S. Iulioris nostri natali annos numerare non consueverant, sed primis ecclesiae temporibus aliae usurpaban- tur epochae, vel aera actiaca, diocletiana, ab Urbe condita, fastorum consularium, et aliae etiam pro varia populorum, apud quos SS. PP. degabant, consuetudine. Sed quid- quid sit de illa quaestione, cuius tractatio ad chronologos proprio iure pertinet; certum est, eam magna periodorum et cyclorum varietate esse implicatam, et ab iis tantum intelligi posse, qui harum rerum doctrina probe sunt habuti. Diligenter autem obser-

vandum est, in chronologicis controversiis obscuritatem maximam persaepe ori ex ipsa periodorum hypothesi non satis accurate definita. Ita si scriptor aliquis coetaneus certo periodi iulianae vel alterius periodi anno sacrum aliquod consignaverit, eiusdem facta etas definita habebitur; dummodo tamen probe cognita sit scriptoris huius de usurpatâ periodo hypothesis. Quum enim periodi ad alias epochas referantur, certo constare debet epocharum illarum initium, quale scilicet alibiatur a scriptoribus, quorum auctoritate utimor. Quamvis ergo utilissimes sint periodi iulianae usus; quia tamen periodus illa fixum non habet initium, si ad epocham orbis conditi vel aeram christianam referatur; hinc patet, periodi huius ope non satis certo alicuius facti tempus indicari, nisi auctor suam de periodi initio sententiam declaraverit, aut facto aliquo indubitate illustraverit. Rem praesentis quaestionis exemplo explicabimus. Rescribemus *in antiquitatis iudaicis: vita defunctum esse Herodem post derratum regno Antigonum anno 34, ex quo a romanis rex declaratus est, 37; regium autem fastigium ad eius est olympiale 184.* Porro quin ad Herodis mortem circiter referri possit christiana aerae initium, Iosephi auctoritate merito etiunus chronologi, dummodo tamen olympiadis annum certo definit. Etenim anni

olympiadum ex orbis conditi epocha, *et quod ex aera christiana pendent, ac proinde chronologi ponunt, quod est in quaestione. Quarendum igitur est factum aliud, quod olympiadum annus certius determinetur, quo definito iam olympiadum epocha uti licebit tamquam puncto fixo, ad quod revocari poterunt facta alia a Iosepho narrata.* In hunc usum adhiberi poterit eclipsis lunae, quam contigisse, rescribemus Iosephus, eadem nocte, qua Herodis aegrotantis iussu Mathias populi seductor occisus est, et post quam Herodes brevem aegramque vitam traxisse legitur. Contigit autem eclipsis illa ex tabulis astronomicae anno iuliano 42, die 13 martii, tribus horis ante ortum solis. Si eclipsim hanc aliquo olympiadum anno notasset Iosephus, de anno, quo mortuus est Herodes, nullum iam foret dubium, ac proinde et certo figi posset aera christiana, quum ex chronologorum omnium consensu certissimum sit, Herodem paullo post Christum natum obuisse. Ceterum ex dictis probabilissimum et historica demonstratione fere indubitatum est, aaram christianam in anno iuliano 41 vel 42 collocandam esse. Quare aera vulgaris, quae nativitatem Christi consignat anno iuliano 45, tardior est annorum 3 vel 4 intervallo.

Alia est in rebus chronologicis frequenter ambiguitatis causa ex diverso apud scriptores anni iurio repetenda. An-

nipitium sumebant aliqui a mense martio alii a mense ianuario, nonnulli a mense decembri, et quidem etiam a variis eontimdem mensium diebus: a paschatis festo annum au- spicabantur plurimi. Ex hac varietate chrono- logicas lites plurimas oriri necessum est, nisi probe cognita fuerit anni forma. Sed aliae sunt multo graviores in annorum forma difficultates; anni nomine designari aliquando consuevit apud veteres planetae cuius- cumque in coelo revolutio, ut testantur Diodorus siculus, Plinius, Plutarchus aliique non pauci remotissimae antiquitatis scriptores. Te- ste Suida annus ex duobus, tribus, quatuor, sex, duodecim mensibus constabat, aliquando autem una die. Ex hac annorum varietate patet, contrahendam esse remotissimam, quam nonnulli populi iactant, antiquitatem. Et qui- dem scripturae sacrae repugnat omnino, quod de sua antiquitate fabulantur babyloniorum, aegyptiorum et sinensium annales. Ac proin- de tamquam fabulosa haberi debent tempora illarum vel annorum contractione ad sacram chronologiam reducenda. Re quidem vera in ipsa etiam sacrae scripturae chronologia non desunt varietates aliquae. Sed praeterquam quod demonstrari non potest, hanc, quod ad chronologiam, sacrorum textuum diversi- tatem nulla ratione conciliari posse; iacta- ta quoramdam populorum antiquitas a sacra chronologia longissime differt. Textus hebreus

quatter mille annos circiter a creatione mun- di usque ad Christum numerat; textus sa- maritanus paullo maius temporis intervallum tribuit; sed versio 70 interpretum ad sex mille annos circiter idem intervallum protra- hit. En totam textuum differentiam. At refe- rent chaldaeorum annales, iam a quadri- gentis mille et amplius annis chaldaeos astro- nomiae operam dedisse, dum Alexander in Asiam transiit. Eadem antiquitate gloriabantur babyloniorum et sinensium fasti. Quae qui- dem enormis temporum varietas a scriptura sacra, ideoque a veritate immensum aberrat, nisi contracta annorum forma utamur. Hauc annorum reductionem exemplo aliquo tenta- bimus. Narrat Alexander Polyhistor ex fide Berosi, servata fuisse Babylone iam ab an- nis 150000 antiquissimorum temporum do- cumenta. Crassioris anachronismi reus facile convincitur Berosus; si animadvertiscas, a Nabonassaro, qui 410 vel 411 annis ante Alexandrum vixit, destruxa fuisse historica omnia monumenta. At si annos illos 150000 in dies contrahamus, invenientur anni 410, menses 8, dies 3, quod quidem cum Nabo- nassari temporibus apprime convenit. Sed de his intricatissimis rebus disputare nostrum non est. Satis erit observare, adversus scriptu- ras sacrae auctoritatem a perversissimis vinti summa impietate obici chronologiae sacrae varietatem. Chronologicae enim quaestiones

ad fidem et boas mores non pertinent , atque in rebus levioris momenti amanuensium incuria errorem aliquem in scripturam sacram potuisse obrepere, consentiunt theologi omnes. Tandem , ut iam monuimus , demonstratum non est , iniiri non posse concordiam inter variorum textuum chronologiam , licet hactenus ignotam fateamur ineundae huic concordiae rationem. Heic autem data occasione silentio praetermissere non licet celebratissimum Newtoni systema chronologicum. Quingentis circiter annis mundum recentiorum esse quam a chronologis creditur , opinatus est Newtonus astionomica potissimum ratione innexus. Notum est ex astronomia , puncta aequinoctialis annorum 72 intervallo uniformi fere motu retrogrado 1° incedere. Ex Sancto Clemente alexandrino , Chiron , qui unus fuit ex celebratissimis viatoribus *argonautis* , aequinoctium vernum gradui 15° arietis adligavit , ac proinde solstitium aestivum in gradu cancri 15° contigit. Anno ante bellum peloponesiacum solstitium aestivum fixit Meto in gradu 8° cancri. Quare quum gradus unus annis 72 respondeat , septies septuaginta duo anni numerari debent ab argonautarum expeditione usque ad initium belli peloponesiaci , hoc est , interfluxere anni 504 non autem 700 , ut graeci scriptores referunt. Hinc concludit Newtonus , argonautarum expeditionem anno 909 ante Christum esse ad;

Agendam , non autem anno 400 , ut vulgo creditur , ac proinde annis circiter 500 mundus iunior foret. Huic astronomicae rationi aliam adiungit Newtonus ex generationum aestimatione deductam. AEgypti a Menete usque ad Sethonem numerabant generationes 341 , et tres generationes spatio annorum 100 aestimabant. Graeci autem generationes singulas ad annos 40 revocabant. AEgyptios graecosque erroris reprehendit Newtonus. Verum quidem est , tres generationes ad annos 120 vulgo reduci posse , sed generationes sunt principum imperio diurniores. Evidens enim est , si rem generatim consideremus , homines vivere diuissim , quam reges regnare. Quae quam ita sint ; Newtonus regum imperia constituit annorum circiter 20 , hancque iustum aestimationem comprobat descripta longa regum serie. Hoc duplex est , quod adhibet Newtonus probationis genus. Chronologiam hanc , licet excellentis ingenii virum demonstret , impugnarunt homines eruditissimi. De argumentorum vi et pondero nostrum non est iudicare , atque in obscurissima factorum temporumque senectute , in tanta opinionum varietate , in densissimis rerum antiquissimarum tenebris nullum inventari potest chronologicum sistema , quod non oppugnetur facilius , quam probetur.

CAPILLA ALFONSINA
U. A. N. L.

Esta publicación deberá ser devuelta antes de la
última fecha abajo indicada.

IFCC 636

BV1565
.Ch7
Ch7
Ej. 2

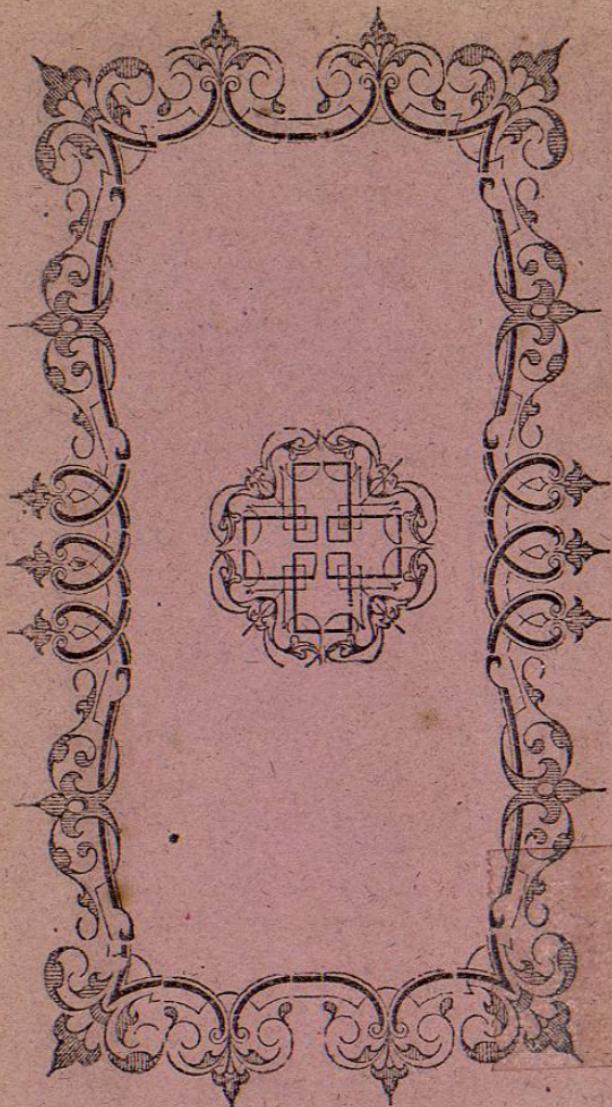
39615
FEVT

AUTOR

TITULO
Chronologia et calendarium
desumptum ex opere...

FECHA DE

NOMBRE DEL ESTADO

00